

AN BILLE UM LAETHANTA SAOIRE POIBLÍ (LÁ NA POBLACHTA), 2013

Mar a tionscnaíodh

RIAR NA NALT

CUID 1

RÉAMHRÁITEACH AGUS GINEARÁLTA

Alt

1. Gearrtheideal.
2. Léiriú.

CUID 2

LÁ NA POBLACHTA

3. Lá na Poblachta.

CUID 3

LEASÚ AR AN ACHT UM EAGRÚ AMA OIBRE, 1997

4. Leasú ar an Acht um Eagrú Ama Oibre, 1997.

CUID 4

BORD LÁ NA POBLACHTA AGUS CISTE LÁ NA POBLACHTA

5. Bord Lá na Poblachta — bunú, feidhmeanna agus maoiniú.
 6. Ciste Lá na Poblachta.
 7. Comhaltas an Bhoird.
 8. Cruinnithe den Bhord.
 9. Nochtadh leasanna agus rúndacht.
 10. Coistí den Bhord.
 11. Tuarascálacha bliantúla agus cuntais an Bhoird.
 12. Caiteachais an Aire.
-

[Uimh. ? de 2013]

An tAcht um Laethanta Saoire (Fostaithe), 1973

Uimh. 25 de 1973

An tAcht um Eagrú Ama Oibre, 1997

Uimh. 20 de 1997

AN BILLE UM LAETHANTA SAOIRE POIBLÍ (LÁ NA POBLACHTA), 2013

Dá ngairtear

5 ACHT DO DHÉANAMH SOCRÚ MAIDIR LEIS AN ACHT UM EAGRÚ AMA OIBRE, 1997 A LEASÚ AGUS MAIDIR LE COMHLAHT A BHUNÚ AR A dTABHARFAR BORD LÁ NA POBLACHTA AGUS DO DHÉANAMH SOCRÚ I nDÁIL LE NITHE GAOLMHARA.

ACHTAÍTEAR AG AN OIREACHTAS MAR A LEANAS:

10

CUID 1

RÉAMHRÁITEACH AGUS GINEARÁLTA

1.—Féadfar an tAcht um Laethanta Saoire Poiblí (Lá na Gearrtheideal. Poblachta), 2013 a ghairm den Acht seo.

2.—San Acht seo—

Léiriú.

15 ciallaíonn “an tAire” an tAire Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta;

tá le “lá saoire poiblí” an bhrí a shanntar dó san Acht um Laethanta Saoire (Fostaithe), 1973.

CUID 2

LÁ NA POBLACHTA

20 3.—Is lá saoire poiblí de réir bhrí an Achta um Laethanta Saoire (Fostaithe), 1973 an 24 Aibreán i ngach bliain féilire. Tabharfar Lá na Poblachta ar an tsaoire phoiblí sin agus gairfear Lá na Poblachta di. Lá na Poblachta.

25 I gcás go dtiteann an dáta seo ar Shatharn nó ar Dhomhnach is ar an Luan ina dhiaidh a bheidh an lá saoire poiblí, mura Domhnach Cásca agus an Satharn roimhe a bheidh i gceist, agus sa chás sin is ar an Aoine roimhe a bheidh an lá saoire poiblí.

CUID 3

LEASÚ AR AN ACHT UM EAGRÚ AMA OIBRE, 1997

5 4.—Leasaítear an tAcht um Eagrú Ama Oibre, 1997 i mír 1 den Dara Sceideal a ghabhann leis an Acht sin tríd an méid seo a leanas a chur in ionad fhomhír (g):

Leasú ar an Acht um Eagrú Ama Oibre, 1997.

“(g) an 24 Aibreán i ngach bliain féilire,

(h) aon lá nó laethanta eile a fhorordófar chun críocha na míre seo.”.

CUID 4

10 BORD LÁ NA POBLACHTA AGUS CISTE LÁ NA POBLACHTA

5.—(1) Beidh arna bhunú, ar an lá bunaithe, comhlacht ar a dtabharfar Bord Lá na Poblachta, agus dá ngairtear “an Bord” san Acht seo, chun na feidhmeanna a shanntar dó leis an Acht seo a chomhlíonadh.

Bord Lá na Poblachta — bunú, feidhmeanna agus maoiniú.

15 (2) Déanfaidh an tAire, le hordú, laistigh de mhí amháin tar éis an tAcht seo a rith, lá a cheapadh chun bheith ina lá bunaithe chun críocha an Achta seo.

20 (3) Is é feidhm an Bhoird clár imeachtaí a chur cinn, a spreagadh, a chomhordú agus a mhaoiniú gach bliain, mar chomóradh ar a bhfuil déanta agus in ómós dá bhfuil déanta ar son náisiún na hÉireann acu sin a chaill a mbeatha agus a saoirse féin ar son shaoirse an náisiúin Éireannaigh le linn na gcéadta bliain a raibh Éire faoi fhorghabháil ag cumhacht ghallda. Féachfar freisin le feasacht a fheabhsú agus le díospóireacht, le hanailís agus le tuiscint a chur 25 chun cinn maidir leis na hidéil agus na hardmhianta atá sna doiciméid réabhlóideacha fhíorthábhachtacha agus a bhain leis na himeachtaí ar eascair forógra Phoblacht na hÉireann in Ard-Oifig an Phoist ar an Luan, an 24 Aibreán, 1916 astu.

30 (4) Is ar Lá na Poblachta go príomha a tharlóidh clár na n-imeachtaí faoi *fho-alt* (3) gach bliain.

35 (5) Le linn dó na himeachtaí dá dtagraítear i *bhfo-alt* (3) a chur chun cinn, a spreagadh, a chomhordú nó a mhaoiniú, cinnteoidh an Bord go gcuimseoidh an clár imeachtaí sin imeachtaí a tharlóidh i ngach contae den dá chontae is tríocha in Éirinn agus nach mbeidh táille iontrála i gceist.

6.—(1) Bunóidh an tAire, as airgead a sholáthróidh an tOireachtas, ciste ar a dtabharfar Ciste Lá na Poblachta.

Ciste Lá na Poblachta.

40 (2) Déanfar na costais a bhaineann le feidhmeanna an Bhoird agus leis an gclár imeachtaí a mhaoineoidh an Bord a íoc as Ciste Lá na Poblachta.

7.—(1) 12 chomhalta arna gceapadh ag an Aire, tar éis do Chomhchoiste an Oireachtais um Chomhshaol, Cultúr agus Gaeltacht iad a ainmniú, a bheidh ar an mBord, agus ar daoine iad

Comhaltas an Bhoird.

ag a bhfuil, i dtuairim an Chomhchoiste, suim agus saineolas ar leith maidir le nithe a bhaineann le feidhmeanna an Bhoird.

5 (2) Ceapfaidh an tAire comhalta chun bheith ina Chathaoirleach nó ina Cathaoirleach ar an mBord as measc an 12 chomhalta dá dtagraítear i *bhfo-alt (1)*.

(3) Is é cúig bliana téarma an Bhoird agus beidh gach comhalta den Bhord i seilbh oifige go ceann tréimhse cúig bliana ó dháta a cheapacháin nó a ceapacháin.

10 (4) Gach tráth a rachaidh téarma comhaltais an Bhoird in éag, déanfaidh an tAire 12 dhuine eile a cheapadh de réir fhorálacha *fho-alt (1)*, *(2)* agus *(3)*.

15 (5) Ní bheidh comhalta den Bhord atá ag dul as oifig inathcheaptha don Bhord ach beidh duine a bhí mar chomhalta den Bhord roimhe sin, ach ní le linn théarma an Bhoird díreach roimhe sin, inathcheaptha arís mar chomhalta den Bhord.

(6) Féadfaidh comhalta den Bhord éirí as oifig trí fhógra i scríbhinn arna thabhairt don Aire, agus beidh éifeacht leis an éirí as oifig an dáta a gheobhaidh an tAire an fógra.

20 (7) Beidh comhalta den Bhord, faoi réir fhorálacha an Achta seo, i seilbh oifige ar cibé téarmaí agus coinníollacha (lena n-áirítear téarmaí agus coinníollacha a bhaineann le luach saothair agus liúntais) a chinneadh an tAire i gcomhairle leis an gComhchoiste Oireachtais um Chomhshaol, Cultúr agus Gaeltacht.

25 (8) Déanfaidh an tAire, aon tráth, tar éis don Chomhchoiste Oireachtais um Chomhshaol, Cultúr agus Gaeltacht é a iarraidh, comhalta den Bhord a chur as oifig mar gheall ar shárú ainmnithe ar na téarmaí agus na coinníollacha in *alt 7(7)* nó mar gheall ar mhí-iompar tromchúiseach.

30 (9) Má tharlaíonn folúntas ar an mBord, féadfaidh an tAire, tar éis dul i gcomhairle leis an gComhchoiste Oireachtais um Chomhshaol, Cultúr agus Gaeltacht, duine a cheapadh chun bheith ina chomhalta nó ina comhalta den Bhord chun an folúntas a tharla amhlaidh faoi *fho-alt (6)* nó tar éis comhalta a chur as oifig faoi théarmaí *fho-alt (8)* a líonadh.

35 (10) Beidh duine a cheapfar chun bheith ina chomhalta nó ina comhalta den Bhord de bhun *fho-alt (9)* i seilbh oifige go ceann na tréimhse a bheidh fágtha, ar dháta a cheapacháin nó a ceapacháin, de théarma oifige an chomhalta ba chúis leis an gcorrholúntas lena mbaineann.

40 (11) Aisíocfar leis an gcathaoirleach agus le gach gnáthchomhalta den Bhord cibé caiteachais a chaithfidh siad agus iad ag comhlíonadh a ndualgas thar ceann an Bhoird agus féadfaidh siad luach saothair bliantúil a fháil a bheidh bunaithe ar a dtinreamh ag cruinnithe den Bhord de réir cibé treoirlínte a eiseoidh an tAire, le ceadú an Aire
45 Airgeadais, tar éis dul i gcomhairle leis an gComhchoiste Oireachtais um Chomhshaol, Cultúr agus Gaeltacht.

8.—(1) Tionólfaidh an Bord cibé cruinnithe agus cibé líon Cruinnithe den Bhord. cruinnithe is gá chun a chuid feidhmeanna a chomhlíonadh go cuí.

(2) Ag cruinniú den Bhord—

(a) is é nó is í cathaoirleach an Bhoird, má bhíonn sé nó sí i láthair, a bheidh mar chathaoirleach ar an gcuinniú, nó

5 (b) mura mbeidh, agus fad nach mbeidh, cathaoirleach an Bhoird i láthair, nó má tá an oifig sin folamh, roghnóidh na comhaltaí den Bhord a bheidh i láthair duine dá líon chun bheith ina chathaoirleach nó ina cathaoirleach ar an gcuinniú.

10 (3) Cinnfear gach ceist ag cruinniú le tromlach vótaí na gcomhaltaí den Bhord a bheidh i láthair agus a vótálfaidh ar an gceist agus, i gcás comhionannas vótaí, beidh an dara vóta nó vóta réitigh ag cathaoirleach an chruinnithe.

(4) Féadfaidh an Bord gníomhú d'ainneoin folúntas nó folúntais i measc a chomhaltaí.

15 (5) Faoi réir fhorálacha an Achta seo, rialálfaidh an Bord a nósanna imeachta le rialacha nó ar shlí eile.

(6) Seachtar is córam do chruinniú den Bhord, mura n-ordóidh an tAire a mhalairt.

9.—(1) I gcás go n-eascróidh aon cheann de na nithe seo a leanas ag cruinniú den Bhord, eadhon— Nochtadh leasanna agus rúndacht.

20 (a) socrú ar páirtí ann an Bord nó socrú den sórt sin atá beartaithe, nó

(b) conradh nó comhaontú eile leis an mBord nó conradh nó comhaontú eile den sórt sin atá beartaithe,

25 ansin, maidir le haon chomhalta den Bhord a bheidh i láthair ag an gcuinniú agus a bhfuil leas aige nó aici sa ní ar shlí seachas ina cháil nó ina cáil mar chomhalta den sórt sin—

(i) nochtfaidh sé nó sí don Bhord, ag an gcuinniú, go bhfuil an leas sin aige nó aici agus nochtfaidh sé nó sí cineál an leasa,

30 (ii) ní imreoidh sé nó sí tionchar, ná ní fhéachfaidh sé nó sí le tionchar a imirt, ar chinneadh a bheidh le déanamh i ndáil leis an ní,

(iii) fanfaidh sé nó sí as láthair ón gcuinniú nó ón gcuid sin den chruinniú ar lena linn a phléitear an ní,

35 (iv) ní ghlacfaidh sé nó sí aon pháirt in aon bhreithniú a dhéanfaidh an Bord i ndáil leis an ní, agus

(v) ní vótálfaidh sé nó sí ar chinneadh a bhaineann leis an ní.

40 (2) I gcás go nochtfar leas de bhun *fho-alt (1)*, déanfar an nochtadh a thaifeadh i miontuairiscí an chruinnithe lena mbaineann agus fad a bheifear ag plé leis an ní lena mbaineann an nochtadh ag an gcuinniú, ní áireofar an duine a dhéanann an nochtadh sa chóram don chruinniú.

45 (3) I gcás go n-eascróidh ceist ag cruinniú den Bhord i dtaobh arbh ionann nó nárbh ionann iompar áirithe ag comhalta den Bhord, dá ndéanfadh sé nó sí dá réir, agus mainneachtain aige nó aici ceanglais *fho-alt (1)* a chomhlíonadh, féadfaidh cathaoirleach an

chruinnithe an cheist a chinneadh, agus is cinneadh críochnaitheach a bheidh i gcinneadh an chathaoirligh, agus i gcás go gcinneadh ceist den sórt sin amhlaidh, déanfar sonraí an chinnidh a thaifeadh i miontuairiscí an chruinnithe.

5 (4) Más deimhin leis an Aire gur sháraigh comhalta den Bhord *fo-alt (1)*, féadfaidh an tAire, más cuí leis nó léi é, an comhalta sin a chur as oifig agus, i gcás go gcuirtear duine as oifig de bhun an fho-ailt seo, beidh sé nó sí dícháilithe as sin amach chun bheith ina chomhalta nó ina comhalta den Bhord.

10 (5) Más rud é, maidir le haon chomhalta d'fhoireann an Bhoird, go bhfuil leas aige nó aici, ar shlí seachas ina cháil nó ina cáil mar chomhalta den sórt sin, in aon chonradh, comhaontú nó socrú, nó in aon chonradh, comhaontú nó socrú atá beartaithe, ar páirtí ann an Bord—

15 (a) nochtfaidh an duine sin a leas, agus cineál an leasa, don Bhord,

(b) ní ghlacfaidh an duine sin aon pháirt i gcaibidil an chonartha, an chomhaontaithe nó an tsocraithe ná in aon bhreithniú ag an mBord nó ag comhaltaí d'fhoireann an Bhoird i ndáil leis an gcéanna, agus

20 (c) ní imreoidh an duine sin tionchar, ná ní fhéachfaidh sé nó sí le tionchar a imirt, ar chinneadh a bheidh le déanamh ar an ní ná ní dhéanfaidh sé nó sí aon mholadh i ndáil leis an gconradh, leis an gcomhaontú nó leis an socrú.

25 (6) Ní bheidh feidhm ag *fo-alt (5)* maidir le conarthaí nó conarthaí beartaithe fostaíochta comhaltaí d'fhoireann an Bhoird leis an mBord.

(7) Má sháraíonn duine *fo-alt (5)*, féadfaidh an Bord cibé athruithe is cuí leis a dhéanamh ar théarmaí agus coinníollacha fostaíochta an duine nó deireadh a chur le conradh fostaíochta an duine.

30 (8) Ní dhéanfaidh aon duine faisnéis faoi rún a gheobhaidh sé nó sí le linn dó nó di dualgais a chomhlíonadh mar chomhalta den Bhord nó mar chomhalta d'fhoireann an Bhoird, nó mar chomhairleoir nó sainchomhairleoir leis an mBord, a nochtadh mura rud é go mbeidh sé nó sí údaraithe go cuí ag an mBord chun déanamh amhlaidh.

(9) Aon duine a sháróidh *fo-alt (8)*, beidh sé nó sí ciontach i gcion agus dlífear, ar é nó í a chiontú go hachomair, fineáil nach mó ná 40 €1,500, nó príosúnacht ar feadh téarma nach faide ná 12 mhí, nó an fhíneáil sin agus an phríosúnacht sin araon, a chur air nó uirthi.

(10) San alt seo, foláíonn “faisnéis faoi rún”—

45 (a) faisnéis a mbeidh sé ráite ag an mBord ina leith go bhfuil sí faoi rún, maidir le faisnéis áirithe nó maidir le faisnéis d'aicme nó de thuirisc áirithe agus,

(b) tograí de chineál tráchtála nó tairiscintí a bheidh curtha faoi bhráid an Bhoird ag conraitheoirí, ag sainchomhairleoirí nó ag aon duine eile.

10.—(1) Bunóidh an Bord coistí chun comhairle a thabhairt don Bhord maidir le comhlíonadh a chuid feidhmeanna faoi *alt 5(3)* agus (4) i ndáil leis na cúig réimsí seo a leanas de chuid an Bhoird, ach gan a bheith teoranta dóibh—

Coistí den Bhord.

- 5 (a) An Pobal;
- (b) Oideachas;
- (c) Cultúr;
- (d) Saoránacht; agus
- (e) Turasóireacht.
- 10 Féadfaidh an Bord, aon tráth, coistí breise a bhunú faoin bhforáil seo chun comhairle maidir le réimse sonrach ainmnithe a chur ar an Bhord.
- (2) Déanfaidh gach ceann de na coistí a bhunófar faoi *fho-alt (1)* tuarascáil bhliantúil a ullmhú don Bhord agus cuirfear ag gabháil í le tuarascáil bhliantúil agus cuntais an Bhoird a chuirfear ar fáil faoi *alt 11(1)*.
- 15 (3) Déanfaidh an Bord téarmaí tagartha na gcoistí a bhunófar faoi *fho-alt (1)* a chinneadh agus a nós imeachta a rialáil.
- (4) Beidh daoine nach comhaltaí den Bhord agus daoine is comhaltaí den Bhord ar choiste arna bhunú faoi *fho-alt (1)*, ach beidh ar choiste den sórt sin duine amháin ar a laghad is comhalta den Bhord.
- 20 (5) Beidh comhaltaí uile an Bhoird i dteideal freastal ar aon chruinniú nó ar gach cruinniú de choiste nó de choistí a bhunófar faoi *fho-alt (1)*, ach is ag comhaltaí an choiste amháin a bheidh teideal chun vótáil tráth vótála.
- 25 (6) Féadfaidh an Bord, aon tráth, comhalta de choiste arna bhunú faoin alt seo a chur as oifig.
- (7) Féadfaidh an Bord, aon tráth, aon chomhalta nó gach comhalta de choiste arna bhunú faoin alt seo a ionadú.
- 30 (8) Déanfaidh an Bord duine a cheapadh chun bheith ina chathaoirleach nó ina cathaoirleach ar choiste a bhunófar faoin alt seo.
- (9) Féadfaidh an Bord, de réir fhorálacha *alt 7(10)*, cibé liúntais nó caiteachais (más ann) arna dtabhú acu mar chomhaltaí den choiste a íoc le comhaltaí de choiste arna bhunú faoi *fho-alt (1)*.
- 35 45

11.—(1) Déanfaidh an Bord, i mí an Mheithimh gach bliain, tuarascáil a eisiúint ar chomhlíonadh a fheidhmeanna le linn na bliana roimhe sin, lena n-áirítear cuntas ar oibriú Chiste Lá na Poblachta, agus cuirfidh an tAire faoi deara cóip den tuarascáil bhliantúil a leagan faoi bhráid gach Tí den Oireachtas, agus láithreoidh Cathaoirleach an Bhoird os comhair an Chomhchoiste Oireachtais um Chomhshaol, Cultúr agus Gaeltacht, má iarrann an Comhchoiste sin air nó uirthi déanamh amhlaidh, chun an tuarascáil bhliantúil agus na cuntais a phlé.

Tuarascálacha bliantúla agus cuntais an Bhoird.

(2) Cuirfidh an tAire faoi deara cóip d'achomaireacht de chuntais iniúchta Chiste Lá na Poblachta, mar aon le cóip d'aon tuarascáil iniúchóra ar na cuntais sin, a leagan faoi bhráid gach Tí den Oireachtas.

5 **12.**—Déanfar na caiteachais a thabhoídh an tAire ag riaradh an Caiteachais an Aire. Achta seo a íoc, a mhéid a cheadóidh an tAire Airgeadais, as airgead a sholáthróidh an tOireachtas.